

Yeni Elektrik Piyasası Kanunu'nun getirdikleri

Elk. Müh. H. Avni Gündüz
havni.gunduz@emo.org.tr

6446 sayılı yeni Elektrik Piyasası Kanunu 30 Mart 2013 tarihinde yürürlüğe girerek 3 Mart 2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nu yürürlükten kaldırarak;

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) teşkilatı, yetkileri ve görevlerine ilişkin hükümleri dışındaki tüm hükümlerini yürürlükten kaldırmış ve yerine yeni düzenlemeler getirilmiştir.

- Yeni yasa uyarınca toptan ve perakende satış lisansları iptal edilmektedir. Bunun yerine tedarik lisansı adı altında tek bir lisans verilecektir. Ancak yasanın yürürlüğe girmesini takiben, toptan ve perakende satış lisansı sahibi tüzel kişilere, mevcut lisansları altında sahip oldukları haklar korunmak şartıyla, re'sen ve lisans alma bedeli alınmaksızın tedarik lisansı verilecektir.

- İkinci önemli değişiklik de otoprodüktör lisans türünün kaldırılarak, Otoprodüktör lisansı sahibi tüzel kişilere, mevcut lisansları altında sahip oldukları haklar korunarak yeni kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içerisinde re'sen ve lisans alma bedeli alınmaksızın üretim lisansı verilecektir.

- Yeni yasayla ön lisans mekanizması kurulmaktadır. Bu şekilde "çantacı" olarak tanımlanan lisans almış kişi ve kuruluşlara bir set çekilmek istendiği anlaşılmaktadır. Buna göre, üretim lisansı başvuru sahiplerine öncelikle bir ön lisans verilecek ve söz konusu ön lisans döneminde inşaat öncesi yükümlülükler yerine getirilecektir. Ön lisansın süresi mücbir sebep halleri dışında en fazla 24 ay olarak öngörülmüştür. EDPK

bu süreyi yarısı oranında uzatma yetkisine sahiptir. Ön lisans süresi boyunca yükümlülüklerini yerine getirmeyen tüzel kişilere lisans verilmeyecektir.

- Yeni yasanın yürürlüğe girdiği tarihte henüz sonuçlanmamış lisans başvuruları ön lisans başvurusu olarak sonuçlandırılacaktır. Üretim lisansı sahibi tüzel kişilerden (i) inşaat öncesi süresi henüz sona ermemiş olanlar ile (ii) inşaat öncesi süresi sona erdiği halde bu süre içerisinde yerine getirilmesi gereken yükümlülükleri yerine getirmeyenlere, varsa kalan inşaat öncesi sürelerine ek olarak altı ay ek süre verilecektir. Mücbir sebepler dışında bu süre içerisinde de yükümlülüklerini yerine getirmeyen lisans sahiplerinin lisansları iptal edilecektir. Dolayısıyla inşaat öncesi dönemi sona ermiş mevcut projeler için inşaat başlama süresi mücbir sebepler dışında altı ayı geçemeyecektir.

- Yeni yasa lisans sahiplerinin lisansları kapsamındaki faaliyetlere ilişkin olarak hizmet alımı yapabileceklerini öngörmektedir. Hizmet alımı yoluyla yaptırılacak faaliyetler ise EPDK tarafından belirlenecektir. Mevcut Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde de lisans sahibi tüzel kişilerin faaliyetlerine ilişkin olarak hizmet almasına izin veren bir hüküm bulunmaktadır. Fakat Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği normlar hiyerarşisinde İş Kanunu'ndan alta yer aldığı için bu hüküm şirketleri muvazaa iddiasından uygulamada her zaman koruyamayabilmektedir. Yeni yasanın yürürlüğe girmesiyle bu husus bir kanunla düzenlenmiş olaca-

ğından, lisans sahiplerinin muvazaa iddialarına karşı daha güçlü bir konuma gelecekleri düşünülmektedir.

SONUÇ :

Yeni kanun lisans türlerinin yeniden düzenlenmesi, ön lisans mekanizmasının getirilmesi ve bazı teşviklerin uzatılması gibi önemli değişiklikler yapmaktadır. Kanunun başlıca amaçları arasında, proje çantacılığı olarak ifade edilen uygulamayı önleyerek gerçek yatırımcıları piyasaya çekmek ve böylece arz güvenliğini artırmak yer almaktadır. Bu doğrultuda Yeni kanun bir yandan ön lisans dönemi süresince doğrudan ve dolaylı hisse devirlerini önlemekte, diğer yandan ise gerçek yatırımcılar için bazı kolaylıklar sağlamaktadır. Fakat ön lisans süresi boyunca hisse devrinin yasaklanması Taslak Elektrik Piyasası Kanunu üzerinde yapılan tartışmalar sırasında pek çok piyasa katılımcısı tarafından özel ticari teşebbüslerin ticari özgürlüğünü orantısız bir şekilde kısıtladığı gerekçesiyle eleştirilmiştir. Söz konusu eleştiriler neticesinde, mevcut üretim lisanslarının ön lisansa dönüştürülmesine ilişkin hükme yer verilmemiş ve böylece hisse devir yasağının mevcut üretim lisansları sahiplerine uygulaması engellenmiştir. Yeni kanunun arz güvenliğini ve yatırımcıların elektrik piyasasına ilgisini arttırma bakımından olumlu etkiler yapması beklenmektedir. Ancak daha sağlıklı bir değerlendirme için öncelikle EPDK tarafından çıkarılacak uygulama yönetmelik ve tebliğlerini beklemek ve bunların uygulamasını görmek gerekecektir.